

Kastamonu İlinde Çeşitli Statülerde Koruma ve Kullanma Amaçlı Belirlenmiş Alanlar

*Gökhan ŞEN¹, Seda ERKAN BUĞDAY¹

¹Kastamonu Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, Kastamonu

*Sorumlu yazar: gsen@kastamonu.edu.tr

Geliş Tarihi: 10.02.2015

Özet

Dünya çapında doğa koruma alanında yaşanan gelişmeler paralelinde Türkiye’de bu kapsamda birçok çalışma yapılmıştır. Sahip olduğu konum itibarıyla de birçok alan çeşitli statülerle koruma altına alınmıştır.

Zengin biyoçeşitliliği bakımından Türkiye’nin en nemli bölgelerinden biri olan Kastamonu ilinde de ekolojik, kültürel ve sosyal yönleri ile birçok alan çeşitli statülerde koruma altındadır.

Bu çalışmada, Kastamonu ilinde bulunan ve sahip oldukları özellikle orman ve diğer doğal kaynaklar nedeniyle çeşitli statüler kazandırılan alanların belirlenmesi ve mevcut durumunun ortaya konması, bu alanların özellikleri ile statüleri hakkında bilgi verilmesi ve bu alanlar hakkındaki genel bilgilerin bir çalışma altında toplanması amaçlanmıştır. Bu alanlar çalışmada, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu’na göre korunan alanlar, bu kanun kapsamı dışında kalan ve özel nitelikleri nedeni ile korunan alanlar ve rekreasyon amaçlı yönetilen alanlar olarak üç grupta incelenmiştir.

Kastamonu ilinde 2 milli park, 3 tabiat parkı, 4 tabiat anıtı olmak üzere 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu’na göre korunan alanlar 38891,8 ha, 4 yaban hayatı geliştirme sahası, 2 muhafaza ormanı, 22 gen koruma ormanı, 7 tohum meşçeresi, 2 tohum bahçesi üzere diğer kanunlar çerçevesinde özel nitelikleri nedeni ile korunan alanlar 47636,7 ha ve 19 mesire alanı rekreasyon amaçlı yönetilen alanlar 147,1 ha alanı kaplamaktadır. Toplamda da Kastamonu ilinin %0,66’sı çeşitli statülerde korunmaktadır.

Key Words: Korunan Alanlar, Milli Parklar, Kastamonu

Assigned Areas in Various Status for Use and Protection of Property in Kastamonu Province

Abstract

In parallel with worldwide developments about nature protection, many studies in this context have been executed in Turkey. Also, many areas in Turkey have been protected due to their locations. Kastamonu is one of the most important region in Turkey, owing to its rich biodiversity. Many areas in Kastamonu are being protected owing to their ecological, cultural and social importances.

In this study, areas which are in status with regard to their forest and other natural resources will be detected. Also, their current situations will be examined. One of the most important aim of this study is to combine general informations about characteristics of the areas and their status. In the study, these areas have been examined in three groups—areas protected by National Park Law No.2873, areas excluded from this law but protected due to their special characteristics, areas administrated because of recreational aim.

In Kastamonu, there are 2 national park, 3 natural park and 4 naturel monument which are protected by National Park Law No.2873 and the areal size of these areas is 38891,8 hectare. In second group, there are 4 Wildlife Development Areas, 2 Protection Forest, 22 Gene Protection Forest, 7 Seed Production Areas, 2 Seed Orchards and their areal size is 47636,7 hectare. And, 19 Recreational Ares are being administrated for recreational aim and areal size of these areas is 147,1 hectare. Total areal size of these all protected areas is equal to 0,66% of areal size of Kastamonu.

Key Words: Protected Areas, National Parks, Kastamonu

Giriş

Doğal alanların korunması dünya üzerindeki ekolojik, kültürel, sosyal vb. birçok zenginliğin korunmasını ve gelecek kuşaklara bırakılmasını mümkün kılmak için uygulanan bir yöntemdir ve korunan alanlar da kavramsal olarak doğayı koruma düşüncesinin uygulama halidir. Bu alanlar; “doğa koruma amacı taşıyıcıları yanında, bu amaçla ters düşmeyecek insan kullanımlarına yönelik işlevler de üstlenerek ekolojik,

toplumsal ve ekonomik açıdan birçok yararlar üretmektedir” (Kuvan, 1999). Doğa koruma düşüncesi, her ne kadar mevcut doğal ve kültürel değerlerin bilimsel, ahlaki, etik dolayısıyla sosyal, ekolojik, ve ekonomik vb. nedenlerle korunması olarak düşünülse de bu değerlerin insan kullanımı ve etkilerine karşı korunma zorunluluğu şeklinde ortaya çıkmıştır (Kuvan, 2005).

Doğa parçalarının korunmasının insanlık tarihi ile beraber başladığı düşünülmektedir.

Örneğin geçmişten günümüze değin sıkı bir biçimde kutsal olarak nitelendirilmiş ve bu nedenlerle korunmuş ormanlar bugün birer orman rezervi olarak görülmektedir (Kurdoğlu, 2007). İlk modern koruma anlayışları ise 1800'lerin başlarında ortaya çıkmış, 1900'lerde ise doğa koruma bir disiplin olarak kabul edilmiştir (Dudley ve ark., 2005; Dudley, 2008). Bir alanın korunması faaliyeti, ilk defa Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Yellowstone Milli Parkı'nın 1872 yılında ilanı ile başlamıştır (Yücel, 1999).

Korunan alan denince genel olarak, doğada ekolojik süreçlerin insan müdahaleleriyle zarar görmeden devam etmesini sağlamak, doğal-kültürel kaynakları korumak ve sürdürülebilir bir şekilde kaynaklardan yararlanmak için kurulan, yasal ve yönetsel etkili araçlarla yönetilen, insan ile doğal kaynak ilişkilerinin sınırlandırıldığı ve belirli kurallar çerçevesinde şekillendirildiği yerler akla gelmektedir (Kuvan, 2005).

Dünya çapında etkinliğe ve kabule sahip IUCN (Dünya Doğayı Koruma Birliği-International Union for Conservation of Nature and Natural Resources) korunan alanları; "özellikle biyolojik çeşitlilik ile doğal ve ortak kültürel kaynakların korunması ve devam ettirilmesine adanmış, yasal veya diğer etkili yöntemlerle yönetilen, kara ve/veya deniz alanları" olarak tanımlamaktadır (IUCN, 2014; Dudley ve ark., 2005). Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinde (1992) ise; korunan alan tanımı, "belirli bir doğa koruma amacına ulaşmak üzere ayrılan, düzenlenen ve yönetilen, bir coğrafi alan" olarak yapılmıştır (Dudley ve ark., 2005).

Korunan alanlar doğal ekosistemlerin devamlı muhafazası için yaşamsal öneme sahiptir ve halihazırda kritik derecede önemli ekosistem işlevlerini yerine getirmektedir (Dudley ve ark., 2010). Korunan alanların, tarım açısından genetik kaynak, eczacılık açısından ilaç hammaddesi oluşturma; insanlar için eğlenme yeri olma, dinlenme olanakları ve ekoturizm gelirleri yaratma, odun dışı orman ürünleri üretimi için sürdürülebilir kaynak sağlama ve dünyanın bazı bölgelerindeki topluluklar için sığınak olma gibi insanlara sağladığı faydalar sınırsız

ve birçok disiplin ile bağlantılıdır. Son yıllarda korunan alanların bu derecede zengin faydaları giderek artan bir şekilde fark edilmektedir. Bunlara ek olarak korunan alanlar; insan yaşamını ve refahını destekleyen, bol ve temiz su ile sel ve fırtına kontrolü sağlayan, bitki türlerinin ve balık stoklarının çoğalmasını destekleyen, hayvanların beslenmesi için uygun alanlar oluşturan ve karbon biriktiren kısaca önemli ekosistem hizmetlerinin gerçekleşmesine yardımcı olan alanlardır (Dudley ve ark., 2005). Korunan alanlar biyoçeşitliliğin korunması ve devamlılığını sağlaması yanı sıra bu alanların çevrelerinde yaşayan yöre halkları içinde önem arz etmekte ve birçok sosyal ve ekonomik işlevleri de yerine getirmektedirler (FAO, 2014; Akten ve ark., 2012).

Doğanın tahribatı insanın varoluşuyla birlikte ortaya çıkmasına rağmen, endüstrileşmeyle beraber çok belirgin bir hale gelmiştir. Halen bu alanlar büyük ölçüde insanın aşırı tüketim ve tahribatına maruz kalmakta ve bunun sonucu doğal yaşam kaynaklarının verimliliği süratle kaybedilmektedir (Hepcan ve Güney, 1996). Bugün, korunan alanlar, tüm küresel ve ulusal doğa koruma çabalarının hayati bileşenlerinden biridir. Zengin biyolojik çeşitliliği olan ve doğal-kültürel değerlere sahip birçok alan bugün milli park, tabiat parkı vs. gibi diğer birçok korunan alan statüsü ile biyolojik yada kültürel çeşitliliğin korunması amacıyla nitelendirilmiştir (Gümüş ve ark., 2010).

Korunan alanlar (milli parklar, yaban hayatı koruma sahaları, yabanıl alanlar, vb) ulusal ve uluslararası doğa koruma stratejilerinin sonucu oluşmuşlardır ve doğa korumanın köşe taşları olarak tanımlanabilmektedir. Söz konusu alanlar, dünya üzerinde 1962'de 2,4 milyon km² iken (Emerton ve ark., 2006; Ervin ve ark., 2010; WCMC, 2010), 2010 verilerine göre, dünyada bulunan yaklaşık 147 bin korunan alan dünyanın %13'ünden fazlasını kaplamaktadır ki bu alan Afrika kıtasından büyük bir alanı ifade etmektedir (Güneş, 2011). Günümüzde ise dünya genelinde yaklaşık 200 bin korunan alan bulunmakta ve bu alanlar ana karaların yüzeyinin %14,6'sını

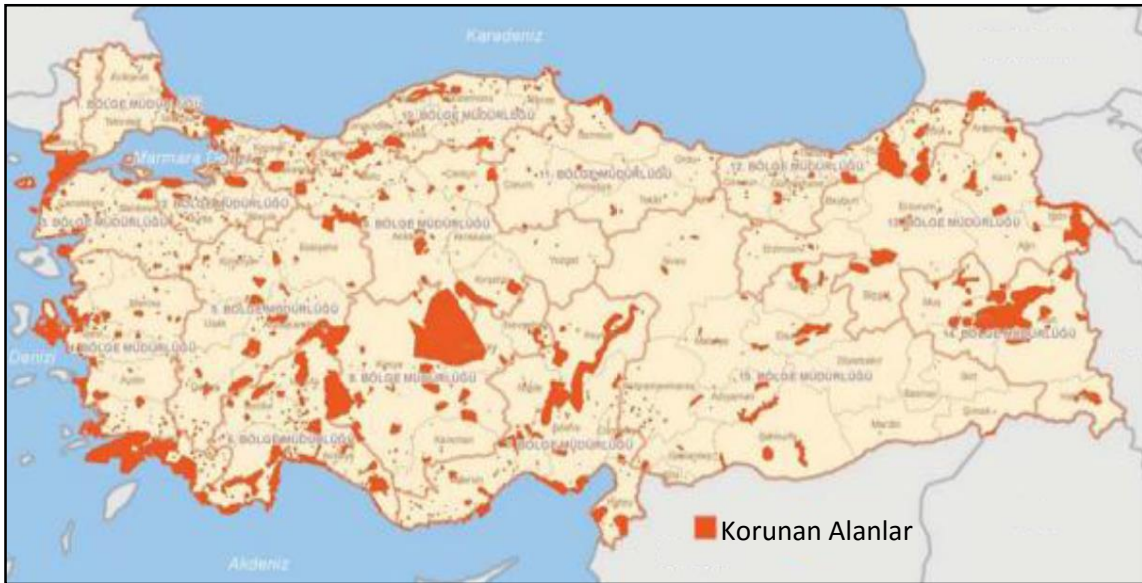
ve okyanusların ise %2,8'ini oluşturmaktadır (IUCN, 2014).

Türkiye’de alansal korumaya yönelik milli park kavramının yasalarda yer alması ilk kez 1956 yılında yürürlüğe giren 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 25. maddesi sayesinde gerçekleşmiştir. Kanunun uygulamaya başlanmasıyla, 1958’de Yozgat Çamlığı Milli Parkı, Türkiye’nin ilk milli parkı olarak kabul edilmiştir (Çevre ve Orman Bakanlığı, 2007; Ezer, 2008). Günümüzde 2873 Sayılı Milli Parklar Kanununda yer alan korunan alanların haricinde Türkiye’de ulusal koruma statüleri ile korunan diğer alanlar; muhafaza ormanları, gen koruma ormanları, tohum meşcereleri, orman içi dinlenme yerleri, tohum bahçeleri, yaban hayatı geliştirme sahaları, yaban hayatı koruma sahaları, su ürünleri istihsal sahaları ve sit alanlarıdır. Ayrıca Dünya Miras Alanları, Özel Çevre Koruma Bölgeleri, Zümrüt Ağı Alanları, Sulak Alanlar, Ramsar Alanları, Biyosfer Rezervi ve Natura 2000 Alanları gibi Türkiye’nin de taraf olduğu sözleşmeler dâhilinde belirlenen uluslararası koruma statüleri de bulunmaktadır (Güneş, 2011).

Türkiye’de korunan alanların statüsü, tek bir kanunla değil birbirini destekleyen ve tamamlayan birçok kanunla ilişkili olarak belirlenmektedir. Bunlar, 6831 sayılı Orman Kanunu, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu,

2872 sayılı Çevre Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve 5915 sayılı Kara Avcılığı Kanunudur.

Türkiye’de ayrıca taraf olunan uluslararası anlaşmalarla belirlenmiş korunan alan statüleri de bulunmaktadır. Bunlar, Biyogenetik Rezerv Alanları, Dünya Mirası Alanları Ve Biyosfer Rezerv Alanlarıdır. Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ise; Avrupa Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi (BERN) (1984), Uluslararası Önem Sahip Sulak Alanlar Sözleşmesi (Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamları) (RAMSAR) (1994), Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (CBD) (1997), Cartagena Biyogüvenlik Protokolü (2004), Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES) (1996), Avrupa Peyzaj Sözleşmesi (2001), Akdeniz’in Kirliliğe Karşı Korunması (Barselona) (1981) ve Özel Koruma Alanları ve Akdeniz’de Biyoçeşitlilik Protokolü Sözleşmesi (1988), Karadeniz’in Kirliliğe Karşı Korunması (Bükreş) (1994) ve Karadeniz’de Biyolojik ve Peyzaj Çeşitliliğinin Korunması Protokolü Sözleşmesi (2004), Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına İlişkin Sözleşme (1983), Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (CCD) (1998) (Yalınkılıç, 2010).

Şekil 1. Türkiye’deki korunan alanlar (Anonim, 2012)

Özellikle ülkemizde bir çok farklı kanuna dayalı oluşturulmuş bu tür alanların çokluğu araştırmacıya oldukça fazla zaman kaybettirmekte ve emeğin verimli kullanılması engellenmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, Kastamonu ilindeki özellikle orman ve diğer doğal kaynaklar bakımından çeşitli statüler kazandırılan alanların belirlenmesi ve mevcut durumunun ortaya konması amaçlanmıştır. Kastamonu ilinde yer alan korunan alanlar ve özel nitelikli alanlar bu çalışmada 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa Göre Korunan Alanlar, bu kanun kapsamı dışında kalan ve özel nitelikleri nedeni ile korunan alanlar ve rekreasyon amaçlı yönetilen alanlar olarak üç grupta incelenmiştir.

Materyal ve Yöntem

Çalışmada yerli ve yabancı literatürlerden ve özellikle bu tür alanların bağlı bulunduğu kamu kuruluşların yasal internet sitelerinden faydalanılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde Kastamonu ili sınırları içerisinde bulunan ve çeşitli yasal mevzuatlarla belirlenmiş koruma altındaki ve/veya çeşitli şekillerde sınırlanarak farklı amaçlara hizmet eden alanlara ait veriler derlenerek başlıklar halinde sunulmuştur. Kastamonu ili sahip olduğu yüksek biyoçeşitlilik ve kültürel değerler itibariyle korunması gereken önemli alanlardandır. Bu kapsamda mevcut kanunlar ve taraf olunan uluslararası antlaşmalar ışığında Kastamonu ilinin sahip olduğu bu değerler çeşitli statülerde tür ve alan bazında koruma altına alınmıştır.

2873 Sayılı Milli Parklar Kanununa Göre Korunan Alanlar

Milli Parklar

2873 sayılı Milli Parklar Kanununa göre milli park; “bilimsel ve estetik bakımından, milli ve milletlerarası ender bulunan tabii ve kültürel kaynak değerleri ile koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçaları” olarak ifade etmektedir (Anonim, 1983). Kastamonu’da toplam 38871 ha alanda kurulmuş 2 adet milli park

bulunmaktadır (Anonim, 2014a; Anonim, 2014b).

Ilgaz Dağı Milli Parkı

Kastamonu ili merkez ilçesi ve Çankırı ili Ilgaz ilçesi sınırlarında kalan alan 1118 ha olup, Kastamonu ili sınırları içerisinde kalan alanın büyüklüğü 750,9 ha’dır. 02.06.1976 tarihinde milli park olarak ilan edilen (Şekil 2) ve Karadeniz ile İç Anadolu Bölgeleri arasındaki geçiş kuşağında yer alan Ilgaz Dağları zengin bir tür ve habitat çeşitliliğine sahiptir. Mevcut milli park alanı ve yakın çevresinde 617 takson belirlenmiş olup, genel olarak “orman”, “çalı” ve “alpin bitkiler” olmak üzere üç grupta toplanan bitki formasyonları arasında en geniş yayılışa, ormanlar sahiptir (Anonim, 2014d). Kuzeye bakan yamaçların alçak kesimleri genel olarak meşe ve karaçam ormanlarıyla kaplıdır. Ilgaz Dağında 2.000-2.200 m rakımdan sonra Alpin Kuşak başlamaktadır. Alpin Kuşak nadir ve endemik türler bakımından son derece zengindir. Bu kuşağın en yaygın bitki topluluklarını bodur çalılar oluşturmaktadır. Ayrıca Ilgaz Dağı Milli Park alanının tamamı 1997 yılında ilan edilen “Kastamonu-Çankırı Ilgaz Kış Sporları Turizm Merkezi” içerisinde kalmaktadır (Anonim, 2014d). Ilgaz dağı Milli Park’ının sınırları Şekil 2’de gösterilmiştir.

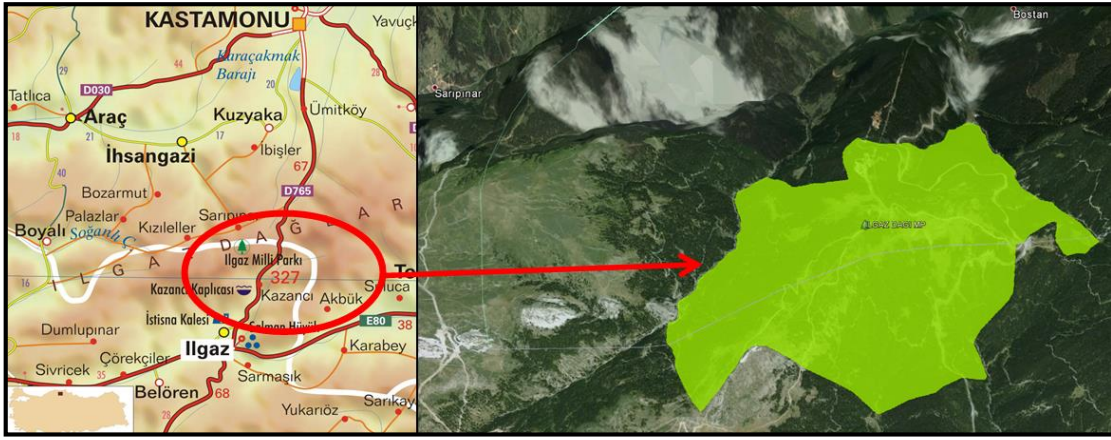
Küre Dağları Milli Parkı

07.07.2000 yılında milli park olarak ilan edilen Küre Dağları Milli Parkı, Kastamonu ili Pınarbaşı, Azdavay, Cide ve Şenpazar ilçeleri ile Bartın ili merkez ve Ulus ilçeleri sınırlarında bulunmaktadır (Şekil 3).

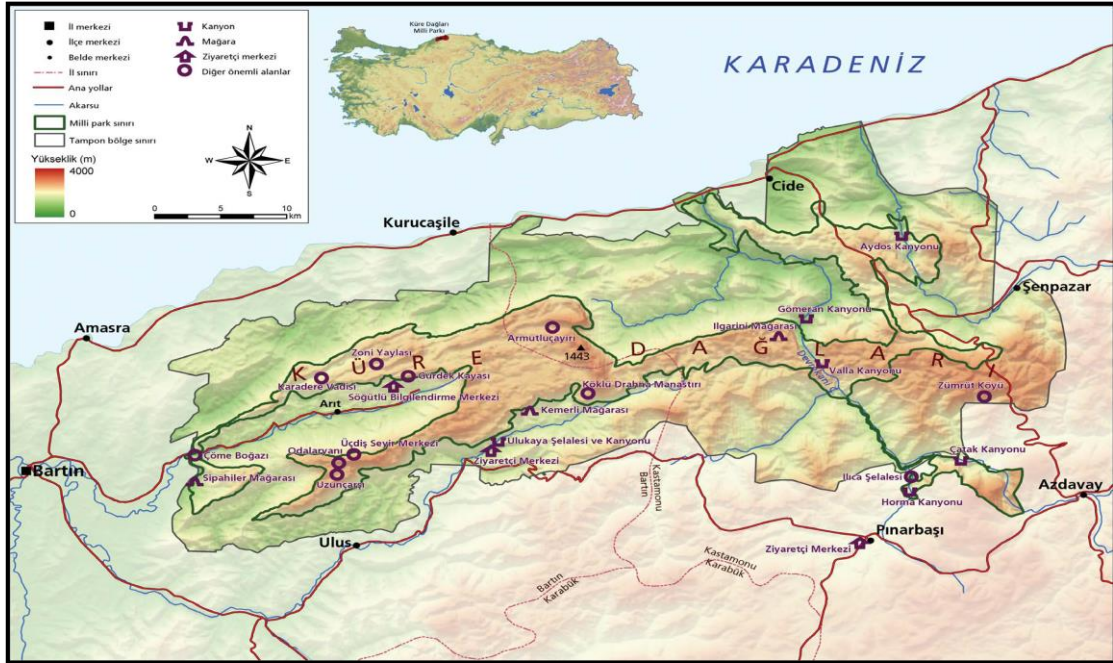
Küre Dağları Milli Parkı (KDMP) biyolojik çeşitlilik, doğal yaşlı ormanlar, nadir ekosistemler, jeolojik ve jeomorfolojik yapılar, kültürel ve arkeolojik değerler açısından önemli kaynaklara, park (37753 ha) ve tampon bölgesiyle (134366 ha) toplamda 172119 hektarlık (Anonim, 2014f) bir alana sahiptir. Mili Parkın 18121 ha’ı ve tampon zonun da 54366 ha’ı Kastamonu ili sınırları içerisinde kalmaktadır (OSİB, 2015). Milli park, ulusal düzeyde tehlike altında 12 bitki taksonunu içinde barındırmakta ve “Kuzey Anadolu ve Kafkasya Ilıman Kuşak Ormanları” Dünya Doğayı Koruma Vakfı’nın (WWF) doğa koruma açısından

küresel düzeyde öncelikli 200 ekolojik bölgeden biri olarak nitelendirilmektedir. Küre Dağları Milli Park alanında 157 endemik bitki türü bulunmakta ve bunlar içinde nesli tehlike altında olan 59 bitki taksonu yer almaktadır. Günümüzde tehlike altındaki “Karadeniz Nemli Karstik Orman” ekosistemlerinin, en iyi yabancı örneklerine sahip Küre Dağları Milli Parkı, Avrupa’da korunması gereken 100 Orman Sıcak Noktası içinde yer almaktadır. Zengin peyzaj çeşitliliğinin yanında 40 memeli ve 129 kuş türüne sahip olan milli park ayrıca Valla

kanyonu, Ilgarini mağarası, Ilıca şelalesi, Ilıca hamamı ve Horma kanyonunu içinde bulundurmaktadır (Anonim, 2014e). Küre Dağları Milli Parkı 2012 yılında Pan Parks Sertifikası almıştır. Ayrıca UNESCO tarafından 2013 yılında yapılan yeni biyosfer rezervleri belirleme çalışmalarında Küre Dağı Milli Parkının sınırlarına komşu Kartdağı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ile birlikte düşünülmesi gerekliliği ortaya atılmıştır (Lise, 2013). KDMP’nin sınırları Şekil 3’de gösterilmiştir.

Şekil 2. Ilgaz Dağı Milli Parkı (Anonim, 2014c)

Şekil 3. Küre Dağları Milli Parkı (Anonim, 2014f)

Tabiat Parkları

2873 Sayılı Milli Parklar Kanununa göre Tabiat parkı (TP); “bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenmesine uygun tabiat parçaları” olarak ifade edilmektedir (Anonim, 1983). Kastamonu ilinde toplam 20 ha büyüklüğünde 3 adet TP bulunmaktadır. Bunlar Dipsizgöl TP, Yeşilyuva TP ve Şerifebacı TP’dir (Anonim, 2014g).

Şerifebacı Tabiat Parkı

Kastamonu ili merkez ilçesi Kadıdağı mevkiinde ve 10 ha büyüklüğünde olan Şerifebacı TP 11.07.2011 tarihinde kurulmuş olup genel coğrafi konumu, Kuzey: 4571000, Doğu: 566000, Güney: 4569000 ve Batı: 565000’dir. Kastamonu’yu Çankırı’ya bağlayan devlet karayolu üzerinde bulunan bu alan Kastamonu Merkezine 12 km. uzaklıkta ve deniz seviyesinden yaklaşık 700 m yüksekliktedir (Şekil 4). Tabiat Parkındaki ana bitki türleri Sarıçam (*Pinus silvestris*) ve Karaçam (*Pinus nigra*) dir. Alan ve civarında ayı (*Ursus*), kurt (*Canis Lupus*), tavşan (*Leporidae*), kirpi (*Erinacaeus*), yaban domuzu (*Sus scrofa domestica*), sansar (*Martes*) gelincik (*Mustela*), karaca (*Caprea*), tilki (*Vulpes*) sincap (*Sciuridae*) gibi memeli hayvanlara, çulluk (*Scolopax rusticola*), bildircin (*Coturnix*) doğan (*Peregrinus*), baykuş (*Strigidae*), karga (*Corvus*), tahtalı güvercin (*Columba palumbus*) gibi yerleşik kuşlara ve göç zamanlarında göçmen kuşlara ve yılan, (*Serpentes*) kaplumbağa (*Testudo*) ve kertenkele (*Lacerta*) gibi sürüngenlere rastlanabilmektedir (Anonim, 2014h). Tesiste giriş kontrol, kır gazinosu, büfe, alışveriş ünitesi, 2 adet fırın, bekçi evi, 2 adet tuvalet,

voleybol sahası, basketbol sahası, 3 adet çocuk oyun alanı, 2 adet çeşme, 2 adet bulaşık yıkama yeri, 4 adet kamerye, depo, otopark ve anıt hâlihazırda mevcuttur (Anonim, 2014h).

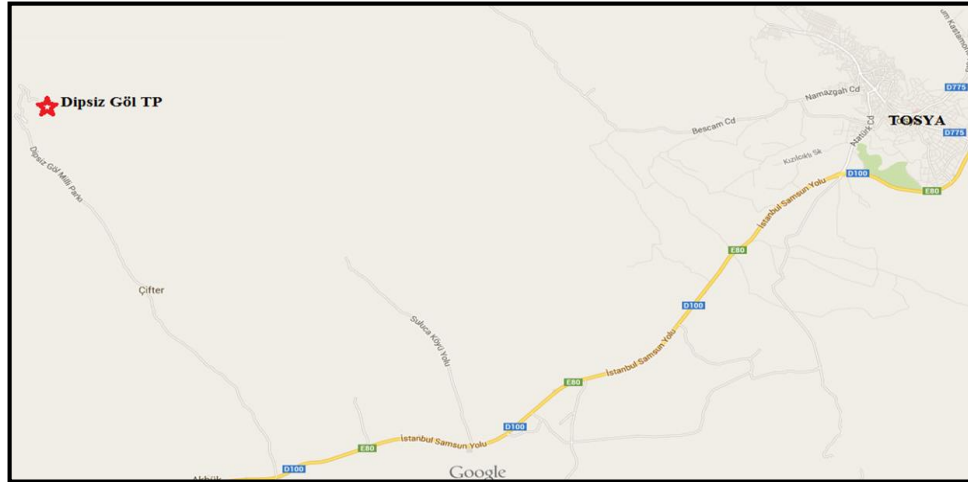
Dipsiz Göl Tabiat Parkı

Kastamonu ili Tosya ilçesi Çiftler köyünde bulunan ve 5 ha büyüklüğünde olan Dipsiz Göl TP 11.07.2011 tarihinde kurulmuştur. Genel coğrafi konumu, Kuzey: 4543000, Doğu: 574000, Güney: 4542000 ve Batı: 573000’dir. Kastamonu ili Tosya ilçesi içinden Çiftler Köyüne geçilerek ulaşılmaktadır. Tosya’yı Ankara’ya bağlayan devlet karayolunun 9. Km’de yer almaktadır. Kastamonu il merkezine 95 km. ve Tosya ilçesine 25 km uzaklıktadır (Şekil 5).

Tabiat Parkındaki ana bitki türleri Karaçam (*Pinus nigra*), Gürgen (*Carpinus betulus*) ve Meşe türleri (*Quercus sp*) olup, saha ve civarında ayı (*Ursus*), kurt (*Canis Lupus*), tavşan (*Leporidae*), kirpi (*Erinacaeus*), yaban domuzu (*Sus scrofa domestica*), sansar (*Martes*) gelincik (*Mustela*), karaca (*Caprea*), tilki (*Vulpes*) sincap (*Sciuridae*) gibi memeli hayvanlara ve çulluk (*Scolopax rusticola*), bildircin (*Coturnix*) doğan (*Peregrinus*), baykuş (*Strigidae*), karga (*Corvus*), ağaçkakan (*picumnus*) gibi ormana bağlı kuşlar yanında yer yer göçmen kuşlara da rastlanılmaktadır. Ayrıca sürüngenlerden yılan, (*Serpentes*) kaplumbağa (*Testudo*) ve kertenkele (*Lacerta*)’de alanda mevcuttur (Anonim, 2014i). Tesiste giriş kontrol, kır gazinosu, 20 kişilik konaklama tesisi, 6 adet 2 kişilik bungalov ev, 5 adet kamelya, 2 adet çeşme, çocuk oyun alanı, tuvalet, 2 adet su deposu, 2 adet bulaşık yıkama yeri ve 2 adet yağmur barınağı bulunmaktadır (Anonim, 2014i).

Şekil 4. Şerifebacı Tabiat Parkı (Anonim, 2014h)

Şekil 5. Dipsiz Göl Tabiat Parkı (Anonim, 2014i)

Yeşilyuva Tabiat Parkı

Kastamonu ili Abana ilçesi Hacıveli mevkiinde bulunan ve 5 ha büyüklüğünde olan Yeşilyuva TP 11.07.2011 tarihinde kurulmuş olup genel coğrafi konumu, Kuzey: 4649000, Doğu: 587000, Güney: 4647000 ve Batı: 585000'dir. Abana'yı

Çatalzeytin'e bağlayan devlet karayolu üzerinde bulunan TP, Kastamonu merkezine 97 km. ve Abana'ya 3 km'dir (Şekil 6). Kastamonu Abana arası otobüs ve minibüs ile ulaşım imkânı bulunmaktadır (Anonim, 2014j).

Şekil 6. Yeşilyuva Tabiat Parkı (Anonim, 2014j)

Tabiat Anıtları

Tabiat anıtı; “tabiat ve tabiat olaylarının meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değere sahip ve milli park esasları dâhilinde korunan tabiat parçaları” olarak tanımlanmaktadır (Anonim, 1983).

Kastamonu ilinde toplam 0,90 ha alan kaplayan 4 adet tabiat anıtı (Tablo 1) bulunmaktadır.

Tablo 1: Kastamonu ili tabiat anıtları
(Anonim, 2014k)

No	Adı	İli/İlçe	Alanı (ha)	Tarihi
1	Araç Türbe Çamı	Kastamonu/Araç	0,25	27.9.1994
2	Oniki Kardeşler (Kayın)	Kastamonu/Şenpazar	0,25	21.4.1995
3	Araç Erenler Çamı	Kastamonu/Araç	0,15	21.4.1995
4	Beldeğirmeni Köyü Çınarı	Kastamonu/Bozkurt	0,25	21.4.1995

Diğer Kanunlar Kapsamında Korunan Alanlar

4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 4 üncü maddesine, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 10 uncu maddesine, 27.4.1996 tarihli ve 96/8125 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES) ve 9.1.1984 tarihli ve

84/7601 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe giren Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesine, Yabani Kuşların Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Direktifine (79/409/EEC), Yabani Fauna, Flora ile Bunların Doğal Habitatlarının Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Habitat Direktifine (92/43/EEC) dayanılarak hazırlan Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları, Orman Kanununun 23. Maddesine göre ayrılan muhafaza ormanları, 27715 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Orman Kanunu'nun 16. Maddesinin Uygulama Yönetmeliğinde tanımları yapılan Gen Koruma Ormanları ile Tohum Meşcereleri ve Tohum Bahçeleri diğer kanunlar kapsamında korunan alanlar olarak belirlenmiştir.

Kastamonu Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları

Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları (YHGS); “av ve yaban hayvanlarının ve yaban hayatının korunduğu, geliştirildiği, av hayvanlarının yerleştirildiği, yaşama ortamını iyileştirici tedbirlerin alındığı ve gerektiğinde özel avlanma plânı çerçevesinde avlanmanın yapılabildiği sahalar” olarak tanımlanmaktadır (Resmî Gazete, 2005). Kastamonu'da 42350 ha toplam alanı bulunan 4 adet YHGS (Tablo 2) bulunmaktadır (Anonim, 2014l).

Tablo 2: Kastamonu ili Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları (Anonim, 2014l)

No	Alanın Adı	İl	Alan (ha)	İlan Yılı	İzlenen Tür
1	Kastamonu Azdavay Kartdağı YHGS	Kastamonu	11216	16.10.2005	Geyik
2	Kastamonu Ilgaz dağı YHGS	Kastamonu	17036	16.10.2005	Geyik
3	Kastamonu Taşköprü Elekdağı YHGS	Kastamonu	4236	16.10.2005	Geyik
4	Kastamonu Tosya Gavurdağı YHGS	Kastamonu	9862	16.10.2005	Geyik

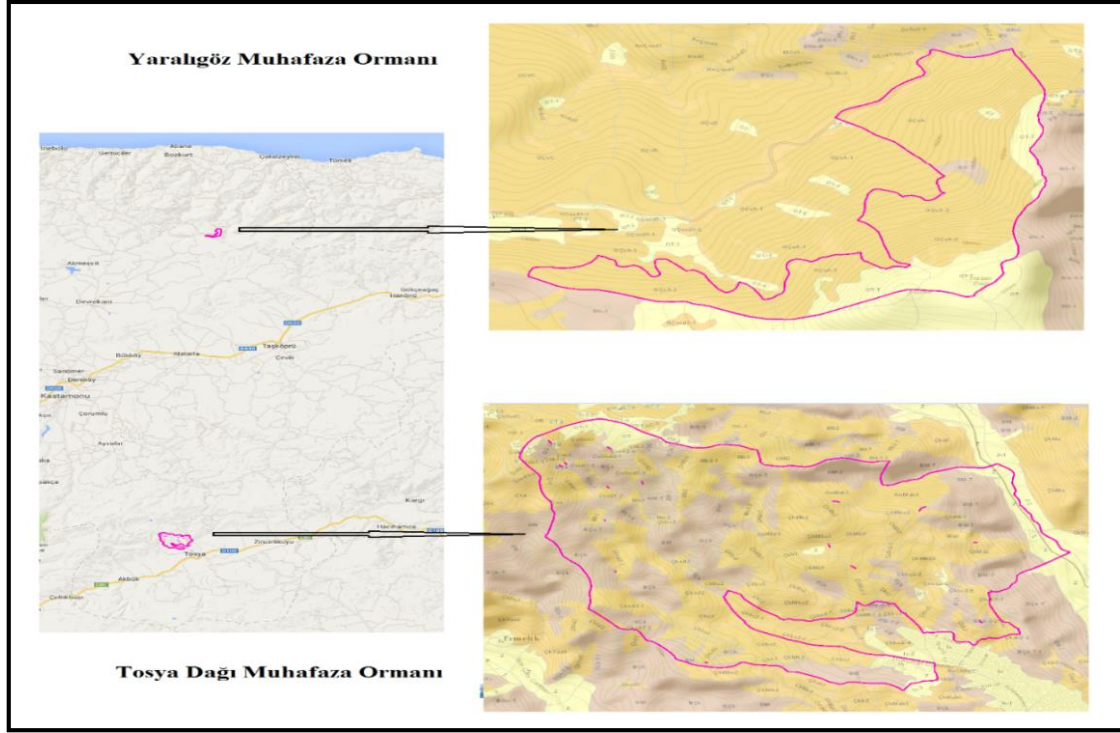
Muhafaza Ormanları

6831 sayılı Orman Kanunu'nun 23. Maddesine göre “arazi kayması ve yağmurlarla yıkanması tehlikesine maruz olan yerlerdeki ormanlarla, meskûn mahallerin havasını, şose ve demiryollarını, toz ve kum fırtınalarına karşı muhafaza eden, nehir yataklarının dolmasının önüne geçen veya memleket müdafaası için muhafazası zaruri görülen devlet ormanları veya maki

veya fundalarla örtülü yerler daimi olarak ve tahrip edilmiş veya yangın görmüş devlet ormanlarının istihsal ormanı haline gelinceye kadar muhafaza amaçlı ayrılan alanlara” muhafaza ormanları (MO) denir (Anonim, 2014m). Kastamonu'da toplam alanı 1486 ha olmak üzere iki adet MO bulunmaktadır. Bunlar Yaralıgöz ve Tosya Dağı MO'dur (Anonim, 2014a). Muhafaza ormanlarına ait bilgiler Tablo 3 ve Şekil 7'de verilmiştir.

Tablo 3: Kastamonu ili Muhafaza Ormanları (Anonim, 2014a)

No	Adı	Orman Alanı (ha)	Ormansız Alan (ha)	Toplam Alan (ha)
1	Tosya Dağı	997	303	1300
2	Yaralığöz	186	0	186

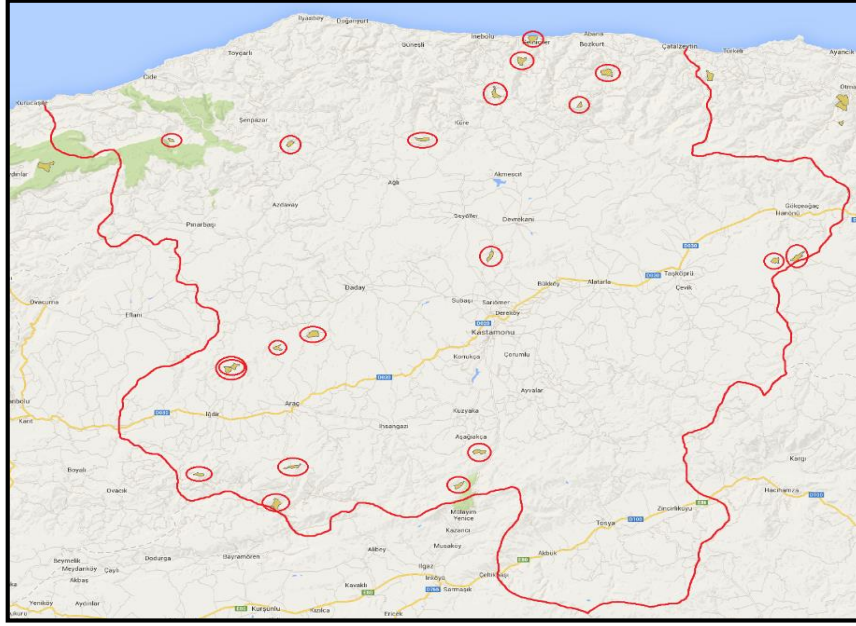

Şekil 7. Kastamonu ilindeki muhafaza ormanları (Anonim, 2014n).

Gen Koruma Ormanı

27715 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Orman Kanunu’nun 16. Maddesinin uygulama yönetmeliğine göre, “bir türün genetik çeşitliliğinin veya gen kaynaklarının doğal ortamında veya doğal ortamı dışında korumak amacıyla koordinatları bakanlıkça belirlenen ve bu amaçla yönetilen alanlara” gen koruma alanları denir (Anonim, 2014r). Gen koruma ormanları “doğada var olan genetik

zenginliğin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla bir türün genetik çeşitliliğinin doğal ortamında (*in-situ*) korunması amacıyla seçilen ve yönetilen doğal meşcereler” olarak da tanımlanmaktadır (Anonim, 2014o). Kastamonu ili sınırları içerisinde de toplam 2968,5 ha alanda kurulmuş 22 adet gen koruma ormanı (Anonim, 2014p) bulunmaktadır (Tablo 4, Şekil 8).

Şekil 8. Kastamonu ilindeki gen koruma ormanları (Anonim, 2014n).

Tablo 4. Kastamonu ili Gen Koruma Ormanları (Anonim, 2014p)

No	Ağaç Türü	Orman Bölge Müdürlüğü	Orm. İşl. Müd./Şefliği	Alan (ha)	Rakım	Tescil Tarihi
1	Karaçam (<i>Pinus nigra</i>)	Kastamonu	Kastamonu-Gölköy	133,00	1200	1999
2	Karaçam (<i>Pinus nigra</i>)	Kastamonu	Boyabat-Boyabat	110,30	595	2000
3	Karaçam (<i>Pinus nigra</i>)	Kastamonu	Boyabat-Elekçamı	203,60	1450	2001
4	Kızılcım (<i>Pinus brutia</i>)	Kastamonu	İnebolu-Gemiciler	182,60	120	2000
5	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Araç-Dereyayla	131,0	1650	1998
6	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Kastamonu-Bostan	160,50	1500	1998
7	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Samatlar-Kartalsuyu	97,50	1635	1998
8	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Samatlar-Dorukyayla	129,0	1350	1998
9	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Boyabat-Aksu	93,40	1400	1999
10	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Taşköprü-Kuzaluç	141,80	1310	2007
11	Uludağ Göknaarı (<i>Abies bornmulleriana</i>)	Kastamonu	Kastamonu-Bostan	127,0	1500	1998
12	Doğu Kayını (<i>Fagus orientalis</i>)	Kastamonu	Bozkurt-Göynük	48,60	1330	1996
13	Doğu Kayını (<i>Fagus orientalis</i>)	Kastamonu	Samatlar-Dorukyayla	138,50	1200	1999
14	Doğu Kayını (<i>Fagus orientalis</i>)	Kastamonu	Küre-Küre	141,70	1300	2000
15	Doğu Kayını (<i>Fagus orientalis</i>)	Kastamonu	İnebolu-İnebolu	169,30	1150	2000
16	Doğu Kayını (<i>Fagus orientalis</i>)	Kastamonu	İnebolu-Gemiciler	192,60	550	2000
17	Doğu Kayını (<i>Fagus orientalis</i>)	Kastamonu	Boyabat-Saraydüzü	128,10	1250	2001
18	Doğu Kayını (<i>Fagus orientalis</i>)	Kastamonu	Boyabat-Saraydüzü	128,10	1250	2001
19	Kestane (<i>Castanea sativa</i>)	Kastamonu	Bozkurt-Göynük	242,60	615	1996
20	Titrek Kavak (<i>Populus tremula</i>)	Kastamonu	Araç-Karkalmaz	108,0	1400	1998
21	Kayacık (<i>Ostrya carpinifolia</i>)	Kastamonu	Cide-Şehdağ	52,0	620	1999
22	Yabani Kiraz (<i>Prunus avium</i>)	Kastamonu	Azdavay-Çamlıbük	109,30	1200	2009

Tohum Meşceresi

27715 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Orman Kanunu’nun 16. Maddesinin Uygulama Yönetmeliğinin

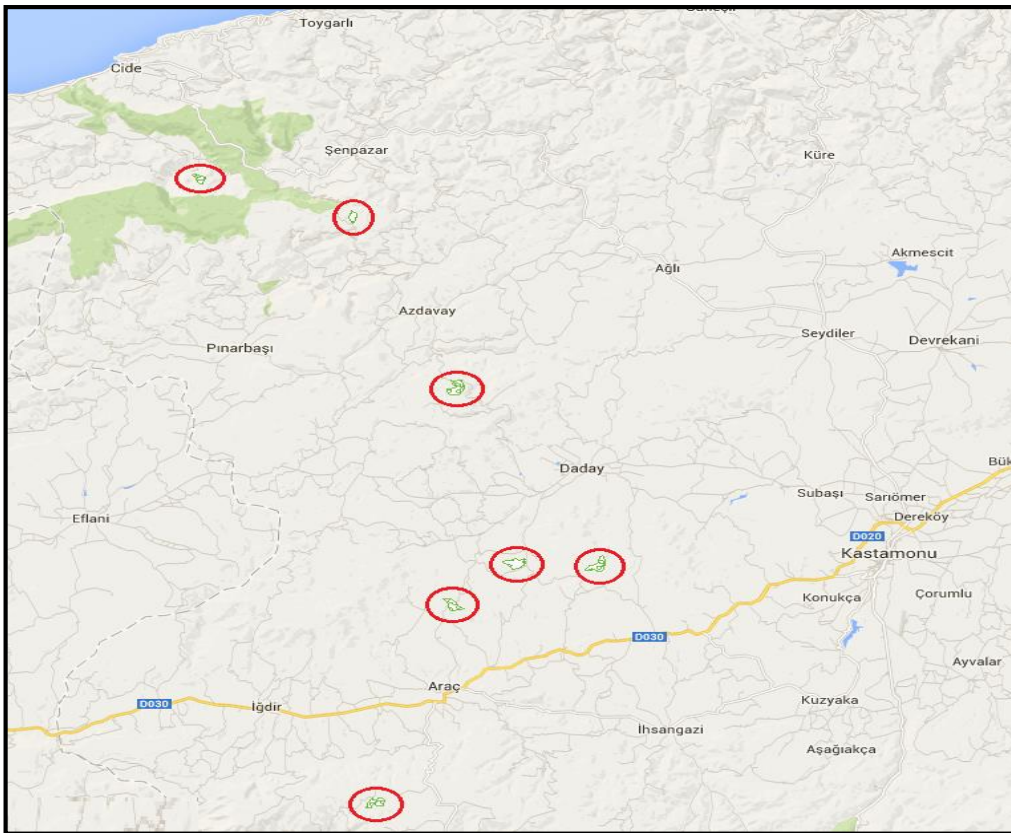
birinci bölümünün 4. Maddesi g bendine göre, “orman ağacı ve ağaççığı türlerinde tohum üretmek amacıyla koordinatları

bakanlıkça belirlenen ve bu amaçla yönetilen alanlara” tohum meşçeresi denir (Anonim, 2014r). Kastamonu’da toplam 812 ha alan kaplayan 7 adet tohum

meşçeresi bulunmaktadır (Anonim, 2014a). Tohum meşçerelerine ait genel bilgiler Tablo 5 ve konumları Şekil 9’da verilmiştir.

Tablo 5. Kastamonu ili Tohum Meşçereleri (Anonim, 2014a)

No	Bölge Müdürlüğü	Bölge Müdürlüğü	İşletme Müdürlüğü	Şefliği	Alan (Ha)	Seçim Yılı
1	Karaçam (<i>Pinus nigra</i>)	Kastamonu	Karadere	Karadere	141,0	1971
2	Karaçam (<i>Pinus nigra</i>)	Kastamonu	Ayancık	Çangal	113,50	1989
3	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Araç	Dereyayla	113,50	1970
4	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Daday	Ballıdağ	164,60	1970
5	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Daday	Sarıçam	149,10	1970
6	Doğu Kayını (<i>Fagus orientalis</i>)	Kastamonu	Cide	Kızılcasu	61,30	1970
7	Doğu Kayını (<i>Fagus orientalis</i>)	Kastamonu	Cide	Şehdağ	69,00	1985

Şekil 9. Kastamonu ilindeki tohum meşçereleri (Anonim, 2014n).

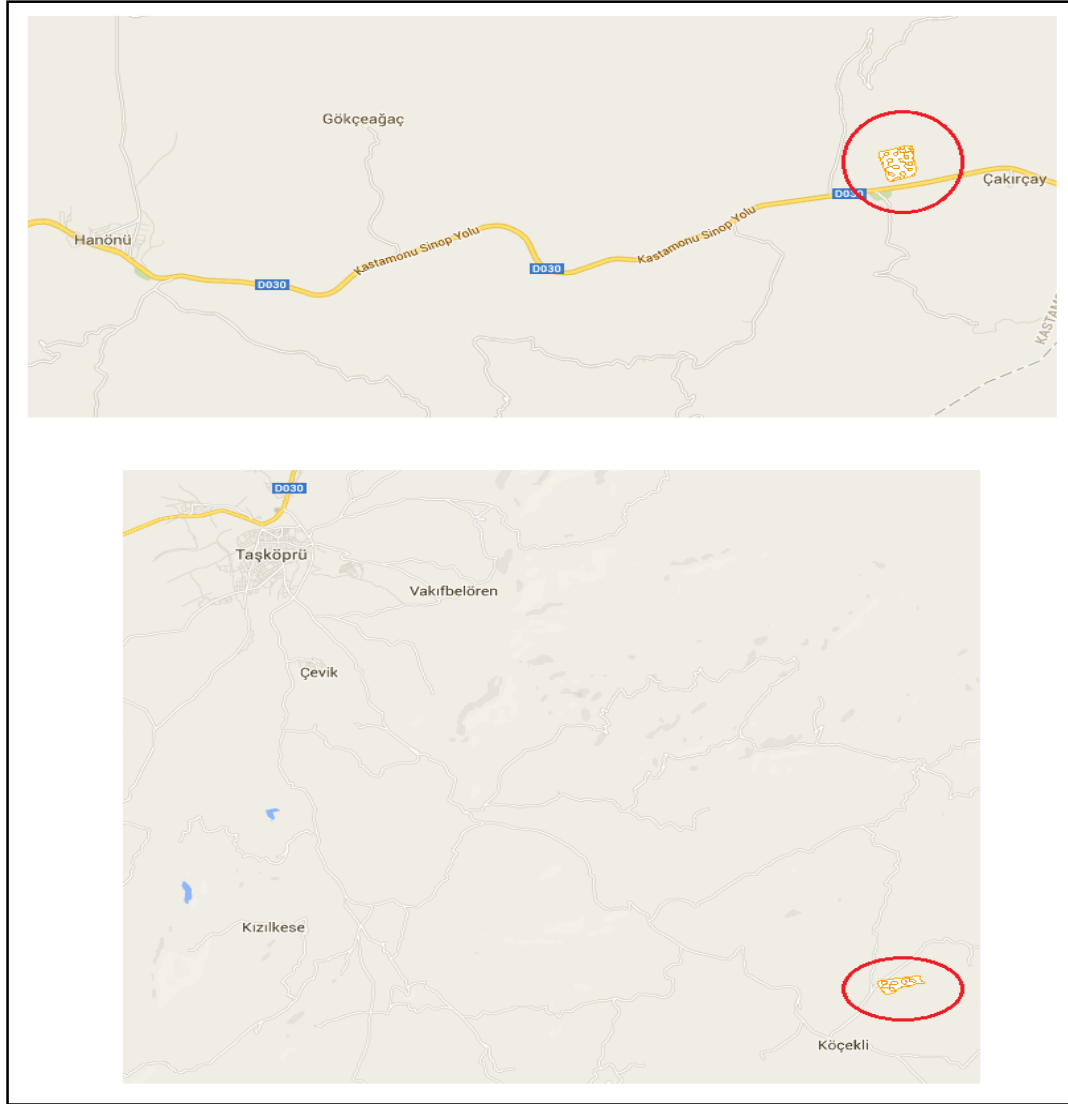
Tohum Bahçesi

Tohum bahçesi; “vejetatif üretimleri ekonomik olmayan türlerde ıslah edilmiş genetik materyalin temel üretim alanları” olarak ifade edilir (Anonim 2014s). Tohum meşçerelerinden seçilmiş, üstün bireyler arasında gen alışverişi mümkün olduğundan genetik kazanç daha fazla olmaktadır. Ayrıca tohum bahçelerinin kurulduğu alanlar ekolojik olarak daha elverişli yerler

olduğu ve kültür bakımlarının oldukça entansif uygulandığı bu alanlarda doğal meşçerelere oranla tohum üretimi daha çok gerçekleşmektedir (Anonim, 2014s). Kastamonu’da toplam 20,2 ha alan kaplayan 2 adet tohum bahçesi bulunmaktadır (Anonim, 2014a). Tohum meşçerelerine ait genel bilgiler Tablo 6 ve konumları Şekil 10’da verilmiştir.

Tablo 6. Kastamonu ili Tohum Bahçeleri (Anonim, 2014a)

No	Türü	Bölge Müdürlüğü	İşletme Müdürlüğü	Şefliği	Alan (ha)	Rakım (m)	Seçim Yılı
1	Karaçam (<i>Pinus nigra</i>)	Kastamonu	Hanönü	Çatalca	13,0	400	1993
2	Sarıçam (<i>Pinus sylvestris</i>)	Kastamonu	Taşköprü	Tekçam	7,2	600	1995

Şekil 10. Kastamonu ili Tohum Bahçeleri (Anonim, 2014n)

Rekreasyon Amacıyla Yönetilen Alanlar

Mesire Yerleri

28578 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Orman Genel Müdürlüğü Mesire Yerleri Yönetmeliğine göre mesire yerleri A, B, C ve D olmak üzere 4 gruba ayrılmıştır (Resmi Gazete, 2013).

A tipi mesire yeri: "Toplumun çeşitli dinlenme, eğlenme ve spor ihtiyaçlarını

karşılılamak, yurdun güzelliğine katkı sağlamak ve turistik hareketlere imkân vermek amacıyla yüksek ziyaretçi potansiyeline sahip, günübirlik kullanım imkânı yanında gecelemeğe de imkân sağlayan, çadır, karavan, motor-karavan ve kır evi, kır lokantası, kır kahvesi gibi çok katlı olmayan, doğa ile uyumlu yapı ve tesisler ile yöresel ürünler sergi ve satış yeri, piknik üniteleri, kameriye ile

diğer rekreasyonel yapı ve tesisleri ihtiva eden mesire yerleridir” (Resmi Gazete, 2013).

B tipi mesire yeri: “Toplumun çeşitli dinlenme, eğlenme ve spor ihtiyaçlarını karşılamak, yurdun güzelliğine katkı sağlamak ve turistik hareketlere imkân vermek maksadıyla yerleşim merkezlerinin çevresinde veya rekreasyonel kaynak değerlerine ve yüksek ziyaretçi potansiyeline sahip, sadece günübirlik kullanım imkânı sağlayan kır lokantası, kır kahvesi, yöresel ürünler sergi ve satış yeri, piknik üniteleri, kameriye gibi diğer rekreasyonel yapı ve tesisleri ihtiva eden mesire yerleridir” (Resmi Gazete, 2013).

C tipi mesire yeri: “Toplumun çeşitli dinlenme, eğlenme ve spor ihtiyaçlarını karşılamak, yurdun güzelliğine katkı sağlamak ve turistik hareketlere imkân vermek maksadıyla kaynak değeri ve ziyaretçi potansiyeli orta ve düşük yoğunlukta olan, günübirlik mahalli ihtiyaçları karşılamak maksadıyla, piknik üniteleri, yöresel ürünler sergi ve satış yeri,

kameriye ve diğer rekreasyonel yapı ve tesisleri ihtiva eden mesire yerleridir” (Resmi Gazete, 2013).

D tipi kent (şehir) ormanı:” Ormanların öncelikle sağlık, spor, estetik, kültürel ve sosyal fonksiyonlarını halkın hizmetine sunmak, aynı zamanda yurdun güzelliğine katkı sağlamak, toplumun çeşitli spor ve dinlenme ihtiyaçlarını karşılamak, turistik hareketlere imkân vermek ve teknik ormancılık faaliyetleri ile flora ve faunanın da tanıtılarak, özellikle çocuklar ve gençlere orman sevgisi ve bilincinin aşılması maksadıyla izcilik, doğa yürüyüşü, bisiklet, binicilik ve benzeri etkinlikler ile kır lokantası, kır kahvesi, kültür evleri, yöresel ürün sergi ve satış yeri, amfi tiyatro, çeşitli mini spor alanları ve diğer rekreasyonel yapı ve tesisleri ihtiva eden, il ve ilçelerde ayrılan yerlerdir” (Resmi Gazete, 2013).

Kastamonu ilinde toplam 147,1 ha alana sahip 19 adet mesire yeri bulunmaktadır (Anonim, 2014t). Mesire yerlerine ait özellikler Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Kastamonu ili Mesire Yerleri (Anonim, 2014t)

No	İlçe Mevkii	Adı	Alanı (ha)	Tipi	Mevcut tesisler	Kaynak Değerleri
1	Azdavay Âşıklar köprüsü yanı	Âşıklar köprüsü mesire yeri	1,0	C	Sahada mevcut tesisler: 2 adet kameriye, 1 adet voleybol sahası, yağmur barınağı, seyir terası, giriş kulübesi, 6 adet piknik masası, 4adet WC ve 2 adet çeşme	Bitki örtüsü Sarıçam, Göknar, Çuha Çiçeği, Böğürtlen, Kuşburnu gibi türler bulunmaktadır. Alan yürüyüş parkuruna müsaittir. Seyir terası yapılabilir. Fotoğrafçılık yapılabilir. Eko-turizm için uygundur
2	Bozkurt Deresoku	Deresoku mesire yeri	3,0	C	Sahada mevcut tesisler: 2 adet kameriye, çocuk oyun grubu,5 adet çöp kovası,2 adet oturma bankı,10 adet piknik masası,2 adet WC,2 adet yağmur barınağı ve 2 adet çeşme	Bitki örtüsü Karaçam, Sarıçam, Göknar, Ardıç, Meşe, Çuha Çiçeği, Böğürtlen, Kuşburnu, gibi türler bulunmaktadır. Alan yürüyüş ve bisiklet parkuruna müsaittir. Seyir terası yapılabilir. Balıkçılık faaliyetleri için uygundur. Fotoğrafçılık yapılabilir. Eko-truzim için uygundur. Sahile 33 km mesafededir
3	Bozkurt Topçayırı	Mamatlar mesire yeri	3,4	C	Sahada mevcut tesisler: 1 adet kameriye,5 adet çöp kovası,2 adet oturma bankı,15 adet piknik masası,2 adet WC ve 2 adet çeşme	Bitki örtüsü Karaçam, Sarıçam, Göknar, Ardıç, Meşe, Çuha Çiçeği, Böğürtlen, Kuşburnu, gibi türler bulunmaktadır. Seyir terası yapılabilir. Balıkçılık faaliyetleri için uygundur. Fotoğrafçılık yapılabilir
4	Bozkurt Bağlık	Bağlık mesire yeri	3,0	C	Sahada mevcut tesisler: Giriş kapısı, kır kahvesi,3 adet kameriye, çocuk oyun grubu,5 adet çöp kovası,4 adet oturma bankı, seyir terası,8 adet çatılı piknik masası,15 adet piknik masası,2 adet WC,2 adet yağmur barınağı ve 2 adet çeşme	Bitki örtüsü Kestane, Titrek Kavak, Defne, Kocayemiş gibi türler bulunmaktadır. Alanda seyir terası yapılabilir. Fotoğrafçılık yapılabilir

Tablo 8.'in devamı

5	Cide Tuğtepe	Tuğtepe mesire yeri	1,9	C	Sahada mevcut tesisler: kır kahvesi,2 adet kameriye,5 adet cop kovası,2 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,2 adet WC,2 adet yağmur barınağı ve 1 adet çeşme	Mesire yeri Karadenizin en uzun sahiline sahip Cide ilçesinde bulunmaktadır. İlçe merkezine oldukça yakın mesafede ve deniz manzarası için oldukça güzel bir konumda olduğu için İlçe için turistik bir değere sahiptir.. Fotoğrafçılık ve manzara seyri için çok uygundur
6	Merkez Soğuksu	Soğuksu mesire yeri	1,4	C	Sahada mevcut tesisler: kır kahvesi,2 adet kameriye,5 adet cop kovası,2 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,2 adet WC,2 adet yağmur barınağı ve 1 adet çeşme	Mesire yerinde, Ilgaz Dağı manzarası rahatlıkla izlenebilir. Fotoğrafçılık için uygundur
7	Merkez Açıkmasslak	Şehit Dursun Erdoğan mesire yeri	6,0	B	Sahada mevcut tesisler: kır kahvesi,2 adet kameriye,5 adet cop kovası,5 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,15 adet piknik masası,2 adet WC,2 adet yağmur barınağı ve 1 adet çeşme	Mesire yeri şehir merkezine oldukça yakın olduğu için farklı faaliyetler için uygun olabilir. Yürüyüş parkuru veya bisiklet parkuru için uygun olabilir
8	Merkez Kadıdağı	Kastamonu Kent ormanı	30,0	D	Sahada mevcut tesisler: giriş kulübesi, kır kahvesi,2 adet kameriye, seyir kulesi, seyir terası,5 adet cop kovası,10 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,2 adet WC,4 adet yağmur barınağı ve 1 adet çeşme	Alanda seyir terası, yürüyüş parkuru mevcuttur
9	Ağlı Pazar yeri	Yeşil Ağlı mesire yeri	13,0	C	Sahada mevcut tesisler: 2 adet cop kovası,2 adet oturma bankı,5 adet piknik masası,2 adet WC, Otopark ve 1 adet çeşme	Mesire yeri şehir merkezine oldukça yakın olduğu için farklı faaliyetler için uygun olabilir. Yürüyüş parkuru veya bisiklet parkuru için uygun olabilir
10	Devrekani Yayla	Seydiler mesire yeri	7,6	C	Sahada mevcut tesisler: 4 adet cop kovası,2 adet oturma bankı,5 adet piknik masası,2 adet WC ve 1 adet çeşme	Bitki örtüsü olarak Karaçam, Laden, Çiğdem türleri mevcuttur. Herhangi bir ekstra faaliyet için uygun değildir
11	Devrekani Yaralığöz	Yaralığöz mesire yeri	10,0	C	Sahada mevcut tesisler: giriş kulübesi, kır kahvesi,2 adet kameriye,4 adet satış reyonu,5 adet cop kovası,10 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,2 adet WC,4 adet yağmur barınağı ve 1 adet çeşme	Bitki örtüsü Karaçam, Sarıçam, Gökmar, Ardıç, Erik, Çuha Çiçeği, Böğürtlen, Kuşburnu, Kekik gibi türler bulunmaktadır. Fotoğrafçılık için uygundur. Yürüyüş yolları mevcuttur
12	Küre Masruf	Masruf mesire yeri	4,0	B	Sahada mevcut tesisler: kır kahvesi,2 adet kameriye,5 adet cop kovası,2 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,2 adet WC,2 adet yağmur barınağı ve 1 adet çeşme	Bitki örtüsü Karaçam, Gökmar, Ardıç, Erika, Çuha Çiçeği, Böğürtlen, Kuşburnu, Kekik gibi türler bulunmaktadır. Fotoğrafçılık için uygundur. Yürüyüş yolları mevcuttur
13	Pınarbaşı Çamlık	Pınarbaşı mesire yeri	1,1	C	Sahada mevcut tesisler: 1 adet kameriye,5 adet cop kovası,2 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,2 adet WC ve 1 adet çeşme	Bitki örtüsü Karaçam, Gökmar, Ardıç, Erika, Çuha Çiçeği, Böğürtlen, Kuşburnu, Kekik gibi türler bulunmaktadır. Alan yürüyüş parkuruna müsaittir. Seyir terası yapılabilir. Fotoğrafçılık yapılabilir. Ekoturizm için uygundur.
14	Taşköprü Seymenli	Seymenli orman içi tatbikat alanı	2,0	C	Sahada mevcut tesisler: kır kahvesi,2 adet kameriye,5 adet cop kovası,2 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,2 adet WC,2 adet yağmur barınağı ve 1 adet çeşme	Bitki örtüsü olarak Karaçam, Sarıçam, Laden, Çiğdem türleri mevcuttur. Herhangi bir ekstra faaliyet için uygun değildir

Tablo 8.'in devamı

15	Taşköprü Atmeydanı	Atmeydanı mesire yeri	1,7	C	Sahada mevcut tesisler: 5 adet cop kovası,2 adet oturma bankı,5 adet piknik masası,2 adet WC ve 1 adet çeşme	Bitki örtüsü olarak Karaçam, Sarıçam, Laden, Crocus türleri mevcuttur. Herhangi bir faaliyet yapılmamaktadır. Alan yürüyüş ve ya bisiklet parkuru olabilecek özelliğe sahiptir Ancak Taşköprü İlçe Merkezine 20 km lik bir mesafede olması bu tür faaliyetlerin sürdürülebilir olmayacağı düşünülmektedir
16	Taşköprü Küçüksu	Küçüksu mesire yeri	45,0	C	Sahada mevcut tesisler: Giriş kulübesi, kır kahvesi,2 adet kameriye, seyir kulesi, seyir terası,5 adet cop kovası,10 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,2 adet WC,4 adet yağmur barnağı ve 1 adet çeşme	Bitki örtüsü olarak Karaçam, Sarıçam, Laden, Kızılcık, Meşe, Laden, türleri mevcuttur. Alan her türlü ekstra faaliyet için uygun durumdadır. Halen Yürüyüş parkurları bulunmaktadır. Balık tutma, manzara seyri, Fotoğrafçılık gibi faaliyetler gerçekleştirilmektedir. İleriki aşamalarda eko -truzim için uygun olacağı düşünülmektedir
17	Tosya Çaybaşı	Çaybaşı mesire yeri	2,3	C	Sahada mevcut tesisler: 2 adet kameriye, çocuk oyun grubu,5 adet cop kovası,2 adet oturma bankı,10 adet piknik masası,2 adet WC,2 adet yağmur barnağı ve 2 adet çeşme	Bitki örtüsü olarak Karaçam, Sarıçam, Laden, türleri mevcuttur. Saha Ankara-Samsun asfaltına 15 km mesafededir. Manzara seyri ve yürüyüş yapmaya uygundur
18	Tosya Çaybaşı	Yeşilgöl mesire yeri	5,7	C	Sahada mevcut tesisler: Giriş kulübesi, kır kahvesi,2 adet kameriye,5 adet cop kovası,10 adet oturma bankı,5 adet çatılı piknik masası,2 adet WC ve 1 adet çeşme	Bitki örtüsü olarak Karaçam, Sarıçam, Laden, Crocus Kızılcık, Meşe, Laden, türleri mevcuttur. Halen Yürüyüş parkurları bulunmaktadır. Balık tutma, manzara seyri, Fotoğrafçılık gibi faaliyetler gerçekleştirilmektedir. İleriki aşamalarda eko -truzim için uygun olacağı düşünülmektedir
19	Tosya Yeşilgöl	Üçoluklar mesire yeri	5,0	B	Sahada mevcut tesisler: Giriş kapısı, kır kahvesi,3 adet kameriye, çocuk oyun grubu,5 adet cop kovası,4 adet oturma bankı, seyir terası,8 adet çatılı piknik masası,15 adet piknik masası,2 adet WC,2 adet yağmur barnağı ve 2 adet çeşme	Bitki örtüsü olarak Karaçam, Laden, Kızılcık, Meşe, Laden, türleri mevcuttur. Saha Tosya ilçesine 1 km mesafededir. Mesire yeri şehir merkezine oldukça yakın olduğu için farklı faaliyetler için uygun olabilir. Yürüyüş parkuru veya bisiklet parkuru için uygun olabilir

Sonuçlar ve Öneriler

Kastamonu ili sınırları içerisinde 86675,6 ha alan çeşitli statüler ile korunmaktadır. Kastamonu İli sınırları içindeki çeşitli statülerde korunan alanlar Kastamonu ili ormanlık alanının % 9,74'üne denk gelmektedir. Bu alanlar Kastamonu il genel alanının %0,66'ini oluşturmaktadır. Türkiye'deki korunan alan miktarı genel alanın %7,24'ün kadardır (Anonim 2014u). Kastamonu İlinde bu oranın ülke geneline oranla daha düşük seviyede olduğu görülmektedir. Türkiye'de kişi başına düşen korunan alan miktarı 0,08 ha'dır. Kastamonu da ise kişi başına düşen ortalama korunan alan miktarı 0,23 ha'dır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olduğu görülmektedir.

2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında korunan alan miktarı Türkiye

ormanlık alanının yaklaşık %4,33'si kadardır. Kastamonu İlinde aynı kanun kapsamında korunan alan miktarı ormanlık alanların %4,37'si kadardır. Kastamonu ilinde Türkiye ortalaması civarında Milli Parklar Kanunu kapsamında korunan alan bulunmaktadır.

Türkiye'de Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ülke genel alanın % 1,53'üne Kastamonu ilinde ise ilin genel alanının %0,32'sine tekabül etmektedir. Genel olarak bakıldığında Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları bakımından Kastamonu ili Türkiye ortalamasının gerisinde yer almaktadır.

Türkiye'de Gen Koruma Ormanı olarak ayrılan alan Türkiye ormanlık alanının % 0,14'ü iken Kastamonu ili ormanlık alanlarının %0,33'ü gen koruma ormanı olarak ayrılmıştır. Türkiye'de Tohum

Meşceresi olarak ayrılan alan Türkiye ormanlık alanının % 0,21'i iken Kastamonu ili ormanlık alanlarının %0,09'u Tohum Meşceresi olarak ayrılmıştır. Türkiye'de Tohum Bahçesi olarak ayrılan alan Türkiye ormanlık alanının % 0,01'i iken Kastamonu ili ormanlık alanlarının %0,002'si Tohum Bahçesi olarak ayrılmıştır. Rekreatyonel amaçlar ile kullanılan alanlara baktığımızda ise Kastamonu ili ormanlık alanının % 0,02'si mesire alanı olarak rekreatyonel amaçlar için ayrılmıştır.

Korunan alanların var olma nedenlerinin başında biyolojik çeşitliliğin azalması gelmektedir. Otlama, kirlilik ve atık, istilacı türler, yasadışı avcılık, kontrolsüz turizm, biyolojik çeşitliliğin korunmasına neden olan ana tehditlerdir. Bu tehditlere karşı türlerin, habitatların ve ekosistemlerin korunması gerekmektedir. Korunan alanlar biyolojik çeşitliliğin korunması için önemli siteleri ve canlılar için yaşamsal fonksiyonlar içermektedir. Bu nedenle biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliğinin sağlanması için, korunan alanların sayısının artırılması gerekmektedir (Küçük ve Ertürk, 2012). Kastamonu ili de çeşitli baskılar, yanlış ve aşırı kullanımlar nedeni ile korunan alanların ve diğer statülerde belirlenmiş alanların tahribata uğradığı yerlerdendir. Bu nedenle hem mevcut biyoçeşitliliğin korunması hem de mevcut alanların yapılarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla yeni alanların statülendirilerek hem milli parkların gelişimi sağlanmalı, yapıları iyileştirilmeli hem de diğer statülerde daha çok alan koruma altına alınmalıdır.

Kaynaklar

Akten, S., Gül, A., Akten, M. 2012. Korunan doğal alanlarda kullanılabilecek ziyaretçi yönetim modelleri ve karşılaştırılması. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi 13:57-65

Anonim 1983. 09.08.1983 tarihli Milli Parklar Kanunu <http://www.milliparklar.gov.tr/korunanalanlar/belgeler/2873.pdf> Erişim Tarihi: 13.09.2014.

Anonim, 2010. www.milliparklar.gov.tr Erişim tarihi: 13 09 2014.

Anonim, 2012. (Habitatların ve Türlerin Bütünüyle Korunabilmesine yönelik Bir Proje: Türkiye'nin Korunan Alanları Bilgi Sistemi Projesi. Yeşil Mavi Teknik Bülten. Anonim. Ankara: Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Doğa

Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, 2012, Cilt 6.)

Anonim, 2014a. 2012 resmi İstatistikleri, TC Orman ve Su İşleri Bakanlığı Milli Parklar Genel Müdürlüğü, <http://www.milliparklar.gov.tr/Anasayfa/istatistik.aspx?sflang=tr> Erişim Tarihi: 13.09.2014.

Anonim, 2014b. (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Milli Parklar Dairesi Başkanlığı, <http://www.milliparklar.gov.tr/AnaSayfa/MilliParklarDairesi.aspx?sflang=tr>). Erişim Tarihi: 24.09. 2014.

Anonim, 2014c. (<http://www.ilgaz.gov.tr/?p=2805>) Erişim Tarihi: 24.09.2014.

Anonim, 2014d. (<http://www.milliparklar.gov.tr/mp/ilgazdagi/index.htm>). Erişim Tarihi: 30.09.2014.

Anonim, 2014e. <http://www.milliparklar.gov.tr/mp/kuredaglari/index.htm>. Erişim Tarihi: 02.10.2014.

Anonim, 2014f. (<http://www.kdmp.gov.tr>) Erişim Tarihi: 30.09.2014.

Anonim, 2014g. (<http://www.milliparklar.gov.tr/belge/tka.pdf>). Erişim Tarihi: 02.10.2014.

Anonim, 2014h. (<http://bolge10.ormansu.gov.tr/10bolge/AnaSayfa/kastamonutabiattparklar.aspx?sflang=tr>). Erişim Tarihi: 02.10.2014.

Anonim, 2014i. (<http://bolge10.ormansu.gov.tr/10bolge/AnaSayfa/tabiatparki/dipsizgolbiatparki.aspx?sflang=tr>). Erişim Tarihi: 02.10.2014.

Anonim, 2014j. (<http://bolge10.ormansu.gov.tr/10bolge/AnaSayfa/tabiatparki/yesilyuvatabiatparki.aspx?sflang=tr>). Erişim Tarihi: 02. 10. 2014.

Anonim, 2014k. (<http://bolge10.ormansu.gov.tr/10bolge/AnaSayfa/Tabiat-Aniti.aspx?sflang=tr>). Erişim Tarihi: 02.10. 2014.

Anonim, 2014l. (<http://www.milliparklar.gov.tr/belge/yhgs.pdf>). Erişim Tarihi: 02.10.2014.

Anonim, 2014m. (<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.6831.pdf>). Erişim Tarihi : 02.10.2014.

Anonim, 2014n. (<http://www.ogm.gov.tr/Sayfalar/OrmanHaritasi.aspx>) Erişim Tarih: 02. 10. 2014.

Anonim, 2014o. (<http://www.agm.gov.tr/AGM/AnaSayfa/faliyetler/TohumveAgacIslahi/AgacIslahi/GenKorumaOrmanlari.aspx?sflang=tr>). Erişim Tarihi:02.10.2014.

Anonim, 2014p. Orman Ağaçları ve Tohumları Islah araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, <http://www.ortohum.gov.tr/gko.htm>) Erişim Tarihi:02.10.2014.

Anonim, 2014r. (<http://www.cevre.org.tr/Tcm/Yonetmelikler/Orman%20Kanununun%2016%20nci%20Maddesinin%20Uygulama%20Yonetmeliği.htm>). Erişim Tarihi:02.10.2014.

Anonim, 2014s. Orman Ağaçları ve Tohumları Islah Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü <http://www.ortohum.gov.tr/klon.htm>. Erişim Tarihi : 02.10.2014.

Anonim, 2014t. <http://www.ogm.gov.tr/Sayfalar/Ormanlarimiz/MesireYerleri.aspx> Erişim Tarihi:02.10.2014.

Anonim, 2014u. <http://www.milli parklar.gov.tr/korunanalanlar/korunanalan1.htm> Erişim Tarihi:13/05/2015)

Çevre ve Orman Bakanlığı, 2007. Korunan Alan Planlaması ve Yönetimi, Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi Deneyimi, TŞOF Trafik Matbaacılık A.Ş., Ankara, 167 s.

Dudley, N. (Editor), 2008. Guidelines for Applying Protected Area Management Categories. Gland, Switzerland: IUCN. x + 86pp.

Dudley, N., Mulongoy, KJ., Cohen, S., Stolton, S., Barber, CV. ve Gidda, SB., 2005. Etkin Korunan Alan Sistemlerine Doğru. Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi Korunan Alanlar İş Programı Uygulama Kılavuzu. Türkçeye Çeviri: Dr. S. Kalem, Montreal, Teknik Seriler No. 18,108 sayfa.

Dudley, N., S. Stolton, A. Belokurov, L. Krueger, N. Lopoukhine, K. MacKinnon, T. Sandwith ve N. Sekhran [editors] , 2010; Natural Solutions: Protected areas helping people cope with climate change, IUCN/WWF, TNC, UNDP, WCS, World Bank and WWF, Gland, Switzerland, Washington DC and New York, USA

Emerton, L., Bishop, J. ve Thomas, L., 2006. Korunan Alanların Sürdürülebilir Finansmanı: Güçlükler ve Seçenekler Üzerine Kapsamlı Bir Değerlendirme-Türkçeye çeviri. IUCN, Gland, İsviçre ve Cambridge, UK. x + 97 pp.

Ervin, J., Sekhran, N., Dinu., A., Gidda, S., Vergechik, M. and Mee, J. 2010. Protected Areas for the 21st Century: Lessons from UNDP/GEF's Portfolio. New York: United Nations Development Programme and Montreal: Convention on Biological Diversity.

Ezer, A. Milli Parklar, Tabiatı Koruma Alanları, Tabiat Parkları, Tabiat Anıtları. Doğa Koruma ve Planlama, TMMOB Şehir Plancıları Odası, Ankara, 2008.

FAO, 2014. ([http://www.fao.org/biodiversity/cross-sectoral issues/protected-areas/en/](http://www.fao.org/biodiversity/cross-sectoral%20issues/protected-areas/en/)) Erişim Tarihi:09/10/2014)

Gümüş, C., Şen, G., Toksoy, D., Ayaz, H., Bahat, B., 2010. "Nature Conversation and National Parks in Turkey", First Serbian Forestry Congress (Future with Forests), University of Belgrade, Serbia.

Güneş, G., 2011. Korunan alanların yönetiminde yeni bir yaklaşım: katılımcı yönetim

planları, Ekonomi Bilimleri Dergisi, 3(1), 47-57, ISSN: 1309-8020 (Online).

Heccan, Ş. ve Güney, A., 1996. Koruma alanlarında yeni yönetim kategorileri ve önemi, Ekoloji Çevre Dergisi, 20, 6-8, <https://www.ekoloji.com.tr/resimler/20-2.pdf> Erişim tarihi: 18.Kasım 2014.

IUCN, 2014. What are Protected Areas? http://worldparkscongress.org/about/what_are_protected_areas.html, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2014.

Kurdoğlu O. 2007. Dünyada doğayı koruma hareketinin tarihsel gelişimi ve güncel boyutu, Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 8 (1), 59-76.

Kuvan Y., 1999. Korunan alan yönetiminin genel esasları ile ülkemizdeki ve Bolu yöresindeki korunan alanların bir değerlendirmesi, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 49, 65-79.

Kuvan, Y. 2005. Korunan alan yönetiminde etkinliğin önemi ve değerlendirilmesi, Korunan Doğal Alanlar Sempozyumu 8- 10 Eylül Isparta, s:81-89.

Küçük, M., Ertürk, E., 2012, Biodiversity and protected areas in Turkey, Sains Malaysiana 42(10), 1455-1460

Lise, Y. 2013. Yeni Biyosfer Rezervleri Belirleme Çalıştayı Sonuç Raporu. UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, Ankara.

OSİB, 2015. <http://bolge10.ormansu.gov.tr/10bolge/AnaSayfa/projeler/KureDaglari.aspx?sflang=tr> Erişim Tarihi: 10.05.2015

Resmi Gazete, 2005. Av ve Yaban Hayvanlarının ve Yaşam Alanlarının Korunması, Zararlılarıyla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/10/20051024-2.htm> (Erişim Tarihi: 25/12/2014)

Resmi Gazete, 2013. Mesire Yerleri Yönetmeliği.<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/03/20130305-9.htm> Erişim Tarihi: 25.12.2014).

WCMC. 2010. World Database on Protected Areas: www.wdpa.org. Cambridge UK: World Conservation Monitoring Centre.

Yalınkılıç, M., Y., 2010. Türkiye'nin Korunan Alanları – İstanbul http://www.cembit.dmi.gov.tr/files/doc/korunan-alanlar/turkiyenin_korunan_alanlari_en-us.pdf Erişim tarihi 08 12 2014.

Yücel, M. Doğa Koruma Alanları ve Planlaması. II. Baskı, Adana, 255 s. 1999